

**ПРОГРАМ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА МЛАДИХ
ОПШТИНЕ ПРИБОЈ
ЗА ПЕРИОД 2024-2027. ГОДИНЕ**

САДРЖАЈ

Одељак	Страна
Уводна реч председника општине	4
1. ПРАВНИ ОСНОВ И ПЛАНСКИ ОКВИР	5
2. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА	8
2.1 Демографски подаци	8
2.2 Кључни партнери за спровођење локалне омладинске политике	10
2.3 Анализа постојећих услуга за младе	18
2.4 Анализа остварених резултата спровођења претходног планског документа	21
2.5 Анализа расположивих могућности	22
2.6 Анализа потреба младих и дефинисање проблема	23
2.7 Анализа упоредне праксе	26
3. ПРОМЕНА КОЈА СЕ ПОСТИЖЕ СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕГИЈЕ	26
4. ВИЗИЈА	27
5. ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА	27
5.1 Општи циљ	27
5.2 Посебни циљеви	28
6. МЕРЕ ЗА ОСТВАРЕЊЕ ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА И АНАЛИЗА ЕФЕКТА МЕРА	29
6.1 Посебан циљ 1.1 Оснаживање младих за развој предузетништва младих	29
6.2. Посебан циљ 1.2: Побољшани услови за активно учешће младих у друштву	31
6.3. Посебан циљ 1.3: Унапређени здрави стилови живота и безбедносна култура младих	33
7. СПРОВОЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ	35
8. ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНИМ КОНСУЛТАЦИЈАМА	35
9. ИНФОРМАЦИЈА О РЕЗУЛТАТИМА ЈАВНЕ РАСПРАВЕ	36
10. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ	36
11. ОБЈАВЉИВАЊЕ	37
12. АКЦИОНИ ПЛАН	38

Скраћенице

ЗОМ - Закон о младима

ЗПС – Закон о планском систему Републике Србије

КЗМ – Канцеларија за младе

МТО - Министарство туризма и омладине

НСЗ – Национална служба за запошљавање

РГ – Радна група

УГ – Удружење грађана

Програм – Програм за унапређење положаја младих општине Прибој 2024-2027

Стратегија – Стратегија за младе Републике Србије за период 2023 – 2030

Национална асоцијација канцеларија за младе – Национална КЗМ

Канцеларија за локални економски развој – КЛЕР

Дом здравља – ДЗ

Полицијска управа - ПУ

Уводна реч председника општине

Млади, као покретачка снага сваког друштва, морају да имају право, а и прилику да активно учествују у свим сферама друштвено-политичког живота заједнице. Ефикасна омладинска политика би требало да буде нужни елеменат реформе и опште демократизације друштва.

Као што се и у Стратегији за младе за период од 2023 до 2030 наводи, сви морамо да радимо на унапређењу друштвеног положаја младих и стварању услова за остваривање права и интереса младих у свим областима. Стратешко опредељење сваке одговорне општине је да ради са младима и за младе, и да тежи обезбеђивању услова који ће омогућити младима да у потпуности достигну своје потенцијале, активно учествују у друштву, доприносећи не само сопственом развоју, већ и развоју друштва.

Програм за унапређење положаја младих општине Прибој за период 2024–2027 је урађена на основу иницијативе Канцеларије за младе о доношењу новог планског документа јер је истекао Локални акциони план за младе за период 2017-2020.

У изради Програма учествовали су све кључне локалне институције, организације и појединци, са заједничким циљем да се створи прецизна слика стања омладинске политике у општини. Током израде Програма настојало се да се идентификују постојећи проблеми, анализирају капацитети свих кључних актера и да се понуде конкретна решења за оне проблеме који су препознати као приоритетни. Програм осликава тренутно стање на плану омладинске политике и указује на правце деловања којима се постојећи проблеми могу превазићи или бар смањити. Трајни ефекти овог документа треба да буду повећање запошљивости и samozапошљивости младих, подстакнут активизам младих кроз побољшање услова за удруживање младих, стварање подстицајног окружења за волонтирање младих, смањење ризичног понашања младих, односно усмеравање младих ка здравим и безбедним стилевима живота.

Овај Програм је још један, конкретан доказ да се општина Прибој јасно определила да преузме активну улогу у процесу развоја омладинске политике на локалном нивоу. Она је оквир који ће омогућити да се плански и промишљено усмере све расположиве снаге и ресурси на обезбеђивање услова за квалитетнији развој и учешћа младих у друштву.

У циљу израде Програма за унапређење положаја младих општине Прибој за период 2024–2027, Председник општине Прибој је Решењем број 87 од 28.12.2022. именовao чланове Радне групе за израду Програма. Поред представника/ца локалне самоуправе као носиоца процеса РГ су чинили и представници/це локалних институција и организација који се у оквиру својих надлежности баве младима: Дом културе „Пиво Караматијевић“, Спортски савез Прибој, Гимназија, Машинско-електротехничка школа, Удружење грађана „ПРИМУС“, Регионални иновациони центар Прибој и Национална служба за запошљавање, филијала Прибој.

1. ПРАВНИ ОСНОВ И ПЛАНСКИ ОКВИР

Позитивно законодавство релевантно за област омладинске политике, како на државном тако и на локалном нивоу, у Републици Србији, обухвата следеће законе:

- **Закон о планском систему Републике Србије** („Службени гласник РС”, број 30/18).

Овим законом се уређује плански систем Републике Србије, односно управљање системом јавних политика и средњорочно планирање, врсте и садржина планских докумената које у складу са својим надлежностима предлажу, усвајају и спроводе сви учесници у планском систему, међусобна усклађеност планских докумената, поступак утврђивања и спровођења јавних политика и обавеза извештавања о спровођењу планских докумената, као и сходна примена обавезе спровођења анализе ефеката на прописе и на вредновање учинака тих прописа. Предметним законом је - поред осталог, уређен појам, структура и садржина докумената јавних политика, без обзира на ниво власти на којем се доносе. У конкретном случају, Стратегија унапређења положаја младих за период 2023-2027 (као најзначајнији документ јавне политике на локалном нивоу у предметној области) донета је на основу одредаба наведеног закона и то:

- у складу са чланом 13. Закона о планском систему у погледу структуре обавезних елемената које стратегија треба да садржи;
- у складу са чланом 23, у погледу усклађености са планским документима донетим на републичком нивоу и нивоу аутономне покрајине на чијој се територији налазе (искључиво уколико се ЈЛС налази на територији аутономне покрајине), при чему се водило рачуна о изворним надлежностима ОПШТИНЕ/ГРАДА и аутономне покрајине у домену планирања, прописаних Уставом и законом;
- у складу са чланом 38, којим је прописано да документ јавне политике јединице локалне самоуправе усваја скупштина јединице локалне самоуправе, изузев уколико је другачије прописано посебним законом.

- **Закон о младима** („Службени гласник РС”, број 50/11).

Овим законом се дефинишу оквири и услови за подршку младима у организовању, друштвеном деловању, развоју и остваривању потенцијала на личну и друштвену добробит, структуре омладинског сектора, права, обавезе и одговорности у зависности од одговарајућег нивоа власти, афирмација аутономије омладинских удружења, удружења за младе, савеза и кровних савеза. Закон о младима по први пут јасно дефинише јавни интерес у областима омладинског сектора на републичком, покрајинском и локалном нивоу. Када је у питању локални ниво, Закон о младима утврђује да се финансирање потреба и интереса младих у јединици локалне самоуправе врши у складу са интересима и потребама сваке ЈЛС посебно, као и њеним економским могућностима. Нарочито је исказана важност остваривања потреба и интереса младих у областима омладинског сектора када се ради о обезбеђивању

услова за учешће младих у изради и спровођењу локалног акционог плана за младе, подстицању младих да активно учествују у друштвеним токовима кроз афирмацију и подршку омладинским активностима, омладинском раду и неформалном образовању, оснивању и раду канцеларија за младе, клубова за младе, омладинских центара и др, подстицању младих да учествују у спровођењу омладинске политике, укључујући изградњу капацитета њихових удружења и савеза, као и стварање услова за активно и квалитетно провођење слободног времена младих, бављење спортом, неговање здравих и безбедних стилова живота, спровођење волонтерских активности, организацију обука, семинара и манифестација од значаја за запошљавање и усавршавање младих, те и других видова организованог и смисленог учешћа младих у раду јавних институција (на пример школски и студентски парламенти). Јасно је утврђено и да се средства за остваривање наведених, као и других, потреба и интереса младих обезбеђују у буџету ЈЛС.

Плански документи од посебне важности за спровођење омладинске политике и самог Програма су следећи:

- **Стратегија Европске уније за младе за период 2019 – 2027**

Савет Европске уније је усвојио Стратегију Европске уније за младе за период 2019 – 2027 (2018/С 456/01) којом се пружа оквир циљева, приоритета, кључних подручја и мера за сарадњу у оквиру политике за младе, који је намењен свим релевантним чиниоцима, уз дужно поштовање њихове надлежности и начела супсидијарности.

Реализацијом активности планираних Стратегијом се тежи стварању услова који ће омогућити:

- пружање подршке младим људима да изграде сопствени живот, уз подстицање њиховог личног развоја и аутономије, повећање отпорности младих на изазове и пружање подршке у изградњи животних вештина како би функционисали у свету који се постојано мења;
  - подстицање младих да буду активни грађани и стварање услова који ће им то омогућити, грађана који су солидарни и носиоци позитивних промена које су усаглашене са вредностима ЕУ и европским идентитетом;
  - унапређења политика које имају утицај на младе у свим секторима, посебно у области запошљавања, образовања, здравља и социјалне инклузије;
  - допринос у искорењивању сиромаштва младих и свих форми дискриминације, уз подстицање социјалне инклузије.
- **Стратегија за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године („Службени гласник РС”, број 9/23).**

Стратегија за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године (у даљем тексту Стратегија), представља најзначајнији плански документ за спровођење омладинске политике. Стратегијом је дефинисан један општи и пет посебних циљева, као и мере чијом ће реализацијом бити остварени утврђени циљеви. Приликом израде Програма за унапређење положаја младих општине Прибој за период 2024-2027 узети

су у обзир општи и посебни циљеви Стратегије, као кровног планског документа у области омладинске политике. Стратегија има 1 општи циљ: Унапређен квалитет живота младих и 5 посебних циљева:

- Омладински рад је стандардизован у систему неформалног образовања иконтинуирано се спроводи;
  - Просторни капацитети и услуге за спровођење омладинске политике суунапређени и функционални у свим ЈЛС;
  - Млади су активни учесници друштва на свим нивоима;
  - Млади имају равноправне могућности и подстицаје да развијају своје потенцијале и компетенције, који доводе до социјалног и економскогсамостаљивања;
  - Створени услови за добро здравље, безбедно окружење и социјално благостање младих.
- **Стратегија развоја здравља младих у Републици Србији** („Службени гласник РС”, број 104/06),

Стратегија развоја здравља младих у Републици Србији у погледу унапређења здравља младих, укључујући и оспособљавање младих за бригу о сопственом здрављу, препознаје неколико кључних опредељења као што су:

- промоција здравља младих и примарна превенција;
- развој партнерских односа и јачање законске регулативе.

У овој стратегији, нарочито је истакнута потреба да се свим младим људима обезбеди сет здравствених услуга које су: поверљиве и квалитетне, засноване на потребама младих, а које обављају мотивисани, пријатељски расположени и едуковани здравствени радници у безбедном окружењу за младе и у чијем планирању, спровођењу, праћењу и оцењивању млади имају кључну улогу.

- **Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године** („Службени гласник РС”, број 18/2021 и 36/2021-испр)

Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године за свој општи циљ има *Успостављен стабилан и одрживи раст запослености заснован на знању и достојанственом раду*, чији ће се степен достизања између осталог мерити и повећањем стопе запослености и стопе активности младих жена и мушкараца, као и смањењем стопе незапослености младих жена и мушкараца. Поред наведеног, посебан циљ - *Унапређен положај незапослених лица на тржишту рада*, предвиђа умањење стопа НЕЕТ за младе, као и платног јаза између младих мушкараца и жена. Наведена стратегија, као посебну меру предвиђа *Побољшање положаја младих на тржишту рада*, а поред ње предвиђа и унапређење услуга каријерног вођења и саветовања за младе, унапређење заштите младих са статусом детета без родитељског старања, односно незапослених младих који су били у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама, унапређење и проширење обука и радних пракси за повећање запошљивости младих, итд.

- **План развоја општине Прибој за период 2022-2028** („Службени гласник РС”, број).

Овај документ је одредио следеће приоритетне циљеве и мере од значаја за младе:

- Приоритетни циљ: 3.1. Стварање услова за останак младих и унапређење предузетништва младих.
- Приоритетне мере:
  - 3.1.1. Израда стратегије и акционог плана за младе
  - 3.1.2. Едукација, подстицање, информисање, промовисање и подршка предузетништва код младих
  - 3.1.3. Унапређење културних и спортских садржаја и инфраструктуре
  - 3.1.4. Подстицање иновативних пројекта и промоција науке међу младима.

2. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

2.1. Демографски подаци

Табела 1. – Број становника

Година пописа	Укупно становништво		
	Градско	Остало	Укупно становништво
2002	19.564	10.813	30.377
2011	14.920	12.213	27.133
РЗС за 2022	13.172	10.342	23.514

*Извор: Републички завод за статистику - РЗС

Табела 2. Старосна структура становништва

КАТЕГОРИЈЕ	Попис 2002		Попис 2011		РЗС за 2022		
	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)	
УКУПНО	Укупно	3037	100	2713	100	23514	100
	Мушко	7		3			
	Женско	1506	49.58	1341	49.42	11687	49.70
		2		0			
		1531	50.42	1372	50.48	11827	50.30
		5		3			

15-19	Укупн о	2373	7.81	1339	4.93	1159	4.93
	мушко	1216	4.00	682	2.51	599	2.55
	женско	1157	3.81	657	2.42	560	2.38
20-24	Укупн о	2316	7.62	1652	6.09	1141	4.85
	мушко	1170	3.85	908	3.35	569	2.42
	женско	1146	3.77	744	2.74	572	2.43
25-29	Укупн о	1802	5.93	1839	6.78	1127	4.79
	мушко	934	3.07	961	3.54	644	2.74
	женско	868	2.86	878	3.24	483	2.05

Извор: Републички завод за статистику - РЗС

Демографски гледано, насељеност у општини Прибој је испод републичког просека. Према попису из 2002 живело је 30.377 становника, 2011. године 27.133 становника, а према последњем попису из 2022. године, у општини живи 23.514 становника. На основу упоредних података са последња три пописа може се закључити да број становника општине константно опада. Упоређујући резултате пописа из 2002. године и последњем попису 2022. године приметан је пад броја становника у општини Прибој за 20%. Главни разлог за смањење броја становника у општини Прибој је негативна стопа природног прираштаја као и исељавања у веће градове и иностранство.

Просечна старост становништва се повећава из године у годину, што представља још један изазов у општини и раду омладинских организација. Према попису из 2011. године просечна старост је износила 42,8 година, односно 47,5 године за мушкарце и 43,8 године за жене, док према подацима за 2022. годину, просечна старост износи 47,3 године (46,1 за мушкарце, 48,4 за жене), што је нешто више од просечне старости на нивоу Републике Србије која износи 43,8 година.

Такође, међу становништвом општине Прибој су доминантне старије узрастне групе, па највећи удео становништва чине старосне групе од 65 до 69 година (2263, односно 9.62%), од 60 до 64 године (2192, 9.32%) и од 55 до 59 године (2044, 8.69%). Заједно ове три групе чине чак 27.9% укупног становништва. За разлику од тога, млади узраста од 15 до 30 година чине 14.57% становништва, док старосне групе млађе од 15 година чине само 10.95%. Удео младих између 15 и 30 година је 2002. године износио чак 21.13%, док се 2011. смањило на 17.80%, што указује на тенденцију да се број младих смањује из године у годину.

Табела 3. Структура незапослених лица према степену образовања на дан 31. октобар 2023. године

НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА				
КАТЕГОРИЈЕ		УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
	<u>УКУПНО</u>	2860	1516	1344
СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ	I	626	330	294
	II	67	53	14
	III	963	410	553
	IV	913	560	353
	V	8	2	6
	VI-1	56	29	27
	VI-2	58	35	23
	VII-1	167	95	72
	VII-2	1	1	0

*Национална служба за запошљавање

Према евиденцији НСЗ испостава Прибој, на дан 31. октобар 2023. године, највећи број лица на евиденцији незапослених има III и IV степен стручне спреме, укупно 1876, што је више од половине од укупног броја (65,5%). Лица са завршеном вишом школом има 167, што је мало више од 0,5%, а са факултетом има само 1 особа и то женског пола. Удео жена у укупној незапослености износи 53%.

Табела 4. Структура незапослених лица према полу и старости на дан 31. октобар 2023. године

НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА				
ГОДИНЕ СТАРОСТИ		УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
	15-19 година	67	23	44
	20-24 година	144	68	76
	25-29 година	189	99	90
	30-34 година	207	115	92
	35-39 година	254	132	122
	40-44 година	310	164	146
	остали	1689	915	774

*Национална служба за запошљавање

Према евиденцији НСЗ испостава Прибој, на дан 31. октобар 2023. године, године на евиденцији је било укупно 2860 незапослених лица. Од тог броја је 397 младих (од 15-29 година), односно 13,8% од укупног броја незапослених.

2.2. Кључни партнери за спровођење омладинске политике

Сектор	Преглед ситуације
Локална самоуправа	Општина Прибој се бави питањима младих кроз рад Канцеларије за младе која нема систематизовано

	<p>једно радно место за координатора КЗМ. КЗМ је део Одељења за друштвене делатности. Формирана је 18. 12. 2008. године Одлуком о образовању Канцеларије за младе.</p> <p>Општина Прибој доноси Стратегије и локалне акционе планова од значаја за младе као што је био Локални акциони план за период (2017-2020) и Програм за унапређење положаја младих за период 2024-2027. године</p> <p>Општина Прибој обезбеђује информисање младих преко званичног сајта општине www.priboj.rs.</p> <p>Општина је оснивач Спортског центра Прибој, Дома културе „Пиво Карамантијевић“, Омладинског центра Прибој, Регионалног Иновационог Стартап центра Прибој, Туристичке организације Прибој, Центра за социјални рад.</p> <p>Општина организује континуирану сарадњу са другим институцијама од значаја за младе: школама, ПУ Прибој, НСЗ, Дом здравља и друге.</p>
Образовање	<p>Општина Прибој има шест основних школа и то три основне школе у руралним подручјима и три основне школе у граду.</p> <p>Постоје две средње школе и све су стациониране у градском подручју.</p> <p>Поред ових школа, у граду постоји и основна музичка школа Пријепоље, издвојено одељење у Прибоју. Кабинет музичке школе је 2013. реновиран и опремљен.</p> <p>Основну школу похађа око 1300 ученика, а средњу око 700 ученика. Све школе имају формиране ђачке парламенте.</p> <p>Најбољу сарадњу КЗМ има са ђачким парламентом ОШ „Бранко Радичевић“ и ђачким парламентима Машинско електротехничке школе Прибој и Гимназије Прибој. Канцеларија за младе има успешну сарадњу са свим средњим и основним школама са територије општине.</p>
Запошљавање	<p>У општини постоји испостава Филијале НСЗ Пријепоље, испостава Прибој, и има следеће програме за младе: стручна пракса, мера приправништва, стицање практичних знања, клубови за активно тражење посла, обука за започињање сопственог посла, обуке за активно тражење посла, обуке за тржиште рада обуке на захтев послодавца, обука за потребе послодавца за</p>

запосленог. Такође, Национална служба за запошљавање даје и обуке како да се представите послодавцу на разговору за посао, да напишете добар ЦВ и пропратно писмо.

У општини постоји **Регионални Иновациони Стартап центар**. Центар је основан у јуну 2020. године, сарадњом између Кабинета министра за иновације и технолошки развој и општине Прибој. Оснивање Центра допринело је креирању нове пословне климе уз подстицање иновација, развој и промоцију предузетништва и стварање нових прилика за економско оснаживање и подршку свим суграђанима. Центар обезбеђује адекватне садржаје, простор за рад и све остале неопходне услове за подршку развоју стартап предузетништва у региону.

Активности Центра подразумевају пружање услова за рад, обуке, радионице и предавања, као и умрежавање корисника у циљу развијања нових пословних идеја корисника или наставка обављања постојећег посла у заједници корисника регионалних иновационих центара на обострану корист – за стварање нових радних места, за побољшање постојећег посла, ради стицања нових знања, али и преношења знања и искуства.

Канцеларија за локални економски развој општине Прибој основана је 1. новембра 2012. године. Послује у оквиру Регионалне Развојне Агенције "Златибор" са седиштем у Ужицу, а егзистира као пословна јединица. Основне функције КЛЕР-а су:

- Израда, припрема, праћење и реализације пројеката у вези са локалним економским развојем.
- Подршка одржавању постојећих, привлачењу нових и ширењу локалних пословних активности
- Информисање потенцијалних инвеститора и постојећих привредника о условима за пословање, могућностима за улагање, расположивим програмима подршке и подстицајима на локалном и националном нивоу.

	<ul style="list-style-type: none"> • Подршка транспарентности рада локалне самоуправе, а подразумева се израда и месечно одржавање сајта општине Прибој (прикупљање и обрада информација), припрема и прелом докумената за штампу, прилагођавање мултимедијалних садржаја за објављивање на сајту, унос података на Порталу јавних набавки, припрема и одржавање сајтова за јавна предузећа и остале јавне установе на територији Прибоја • Стварање и ажурирање база података • Подршка процесу стратешког планирања • Промоција Општине у земљи и иностранству као повољног места за улагање, пословање и живот - интернет маркетинг, израда промотивних материјала, посете сајмовима и другим манифестацијама из области привреде • Унапређења капацитета радне снаге • Маркетинг • Саветовање.
Здравство	<p>Дом здравља Прибој пружа све услуге из домена примарне здравствене заштите, као и услуге издавања лекарских уверења за запослене, издавање лекарских уверења за возаче и друго. Организациона структура Дома здравља Прибој састоји се из следећих служби:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Служба за здравствену заштиту деце, - Служба за здравствену заштиту жена, - Служба за здравствену заштиту одраслог становништва, - Служба за здравствену заштиту радника, - Служба хитне медицинске помоћи, - Служба кућног лечења, - Служба за поливалентне патронаже са центром за превентивне активности, - Служба за стоматолошку здравствену заштиту, - Служба за радиолошку и ултразвучну дијагностику, - Служба за лабораторијску дијагностику, - Служба за пнеумофизиолошку заштиту,

	<p>Служба за специјалистичко-консултативне делатности.</p> <p>У општини не постоји Саветовалиште за младе и психолог. Сарадња са Домом здравља је одлична. Заједно се реализују активности за обележавање 1. децембра, Дан борбе против ХИВ-а, 31. јануар и Дан борбе против дуванског дима.</p>
Социјална заштита	<p>Центар за социјални рад Прибој основан је 01.07.1970. године као Међуопштински центар за социјални рад општина Прибој и Пријеполје са седиштем у Прибоју. На овај начин пословао је до 1979. године када општине Прибој и Пријеполје формирају самосталне центре за социјални рад.</p> <p>Делатност Центра за социјални рад обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прихватилиште жртава породичног насиља; - дневни боравак за децу са сметњама у развоју; - становање уз подршку за младе који се осамостаљују; - хранитељство; - услуга помоћ у кући; - дневни центар за старе; - породични смештај за одрасле и старе.
Безбедност	<p>МУП Републике Србије- Полицијска управа Пријеполје, испостава у Прибоју. Спроводи пројекте у сарадњи са Министарством унутрашњих послова и Министарством просвете, науке и технолошког развоја. Теме које се представљају младима тичу се безбедности, здравља и заштите младих.</p> <p>Ватрогасно спасилачка јединица Прибој- одржава обуке за младе по школама на различите теме које се тичу понашања у ванредним ситуацијама, као и низ активности показних вежби.</p> <p>Савез за безбедност саобраћаја општине Прибој у сарадњи са Агенцијом за безбедност саобраћаја Републике Србије и Министарством грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, спроводи низ активности и кампања којима се</p>

	<p>младима скреће пажња на правилно понашање и безбедност у саобраћају.</p> <p>Са све три организационе јединице Канцеларија за младе има успешну сарадњу и заједно су спроведене многе акције, активности и кампање.</p>
<p>Култура и медији</p>	<p>Изградња садашње зграде Дома културе "Пиво Караматијевић" завршена је 1959. године, где се и сада одржавају разне културне манифестације у Прибоју. При Дому културе активно ради аматерско позориште за децу "Мала позоришна радионица" чије су представе освајале највећа републичка и међународна признања. Сваке године у априлу, у Прибоју се одржава Међурепубличка смотре Фестивал дечјег драмског стваралаштва.</p> <p>Дом културе је организатор две песничке манифестације међународног карактера „Лимске вечери поезије“ за ученике средњих школа и „Лимске вечери дечје поезије“ за ученике основних школа. Поред ове две манифестације, Дом културе „Пиво Караматијевић“ организује и Међурепублички фестивал дечјег драмског стваралаштва, који се одржава још од 1991. године. Фестивал има за циљ да допринесе унапређењу позоришне културе деце и њиховог свеукупног литерарног стваралаштва.</p> <p>У циљу стимулације и неговања културе, говора и уметничког саопштавања поезије, организује сваке године и Општинску смотру рецитатора. Ово такмичење у лепом говорењу стихова један је од најстаријих програма те врсте у Србији. Према пажљиво осмишљеној шеми Дома културе, осмишљен је и циклус „Прибојски сликари“, који представља покушај да се представе и афирмишу прибојски сликари, који својим ангажманом обележавају ликовну сцену Прибоја. Фестивал „Дани Данила Лазовића“ покренут је 2013. године. Кључни постулати овог фестивала су потреба да се одржи сећање на лик и дело великог српског глумца, родом из Прибоја, али и да се афирмише говорење поезије</p> <p>У оквиру Дома културе налази се и биоскоп, једини биоскоп на територији целе општине.</p> <p>Завичајни музеј основан је одлуком СО Прибој 1990. године, чија је основна делатност изучавање,</p>

	<p>чување, сакупљање и презентација уметничко-историјских дела и културне баштине општине Прибој.</p> <p>Градска библиотека Прибој, Одлуком Скупштине општине Прибој од 17.09.1997. године ради као самостална установа културе. Пре тога, библиотека је радила у склопу Дома културе и настављала традицију сто година читалаштва у Прибоју. У оквиру библиотеке постоји Дечје и Завичајно одељење.</p> <p>У општини постоји локлана телевизија Прибој и радио станица Радио Прибој Коран.</p>
Спорт	<p>Установу за физичку културу „Спортски центар Прибој“ основала је СО Прибој 1991. године. Спортски објекти у саставу Спортског центра су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фудбалски стадион са атлетском стазом, изграђен 1971. године, - помоћни фудбалски терен, - фискултурна сала у стадиону, - терен са вештачком травом, - градски базени, отворени 2009. године, - тениски терен, отворен новембра 2014. године, чију је изградњу финансирала „Фондација Новак Ђоковић“. <p>Објекте Спортског центра, за тренинге и званичне утакмице - такмичења, користе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Фудбалски клуб „ФАП“ са свим селекцијама млађих категорија, • Рукометни клуб „Прибој“, • Кошаркашки клуб „Прибој“ са селекцијама, • Мушки одбојкашки клуб „Прибој“, • Женски одбојкашки клуб „Прибој“ са селекцијама, • Атлетски клуб „ФАП“, • Карате клуб „ФАП“, • Карате клуб „Обилић“, • Тениски клуб „Прибој 1880“, и • Фудбалски клуб „033“ (млађе селекције).
Цивилни сектор	<p>Према последњим доступни подацима у општини Прибој постоји око 20 удружења грађана. Канцеларија за младе остварила је успешну сарадњу са следећим удружењима:</p>

- **Удружење МНРО Прибој** које броји око 40 чланова. Циљ удружења је пружање помоћи ментално недовољно развијеним особама. Канцеларија за младе је са удружењем организовала низ посета, хуманитарних изложби, прикупљања средстава и додељивања поклона.
- **Удружење грађана ПРИМУС Прибој** са којим је Канцеларија за младе организовала низ еколошких активности, организованих посета за волонтере, хуманитарне акције и образовне активности. Удружење се бави омладинским радом и представља везу између младих, невладиног сектора и представника локалне власти. Удружење је учествовало у доношењу великог броја докумената који се тичу младих општине Прибој.
- **Удружење жена “Сачувајмо село” Прибој-** удружење је настало 2012. године са циљем оснаживања положаја жена на селу, односно, оснаживања развоја пољопривреде у функцији сеоског туризма, очување животне средине, али и домаћа радиност и неговање културног наслеђа. Удружење се фокусира и на укључивање младих, како из града тако и са села, у своје активности како би се младима приближио живот на селу. КЗМ је са удружењем учествовао у организацији фестивала “Тронећа без међа”, у бројним образовним и информативним активностима, као и на пројекту “Млади за село- село за младе”.
- **Удружење “Женска иницијатива” Прибој-** основано 2001. године. Организацију је основало 15 жена, а током свог досадашњег рада НВО Женска иницијатива је ангажовала преко 100 волонтера. Циљ окупљања је унапређење женских људских права, развој демократије и грађанског друштва, развој свести грађана о значају женских људских права и покретање јавног мњења у циљу поштовања и заштите људских права и хуманог деловања.
- **Рафтинг клуб Еко Лим-**поред рафтинга и екстремних спортова, клуб се бави и

	<p>заштитом животне средине. Са Канцеларијом за младе клуб је организовао низ еколошких регати и других еколошких активности.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Црвени крст Прибој- ова организација у Прибоју постоји и ради од 1912. године. Једна је од 183 организација Црвеног крста Србије. Главне активности које спроводе са младима су: едукације на теме хуманости, солидарности, сарадње, прве помоћи, деловања у непогодама и свим осталим темама које су дефинисане статутом. Канцеларија за младе има дугогодишњу успешну сарадњу са овом организацијом, између осталог истиче се успешна акција током глобалне пандемије вируса COVID 19, где су волонтери из наше две организације обезбедили и поделили стотине пакета помоћи и били на располагању старијим грађанима током ванредне ситуације.
--	--

2.3. Анализа постојећих услуга за младе

Област	Активности/врста услуге	Носиоци активности/Пружаоци услуге
Активизам и волонтеризам младих	<ul style="list-style-type: none"> - Предавања о информисању о и подстицању активизма и волонтеризма; - Обуке за волонтере; - Хуманитарне активности. - Упознавање младих са животом на селу; - Помоћ старијима у коришћењу савремених технологија. 	Канцеларија за младе Невладине организације Црвени Крст Основне и средње школе УГ “Сачувајмо село”
Неформално образовање	<ul style="list-style-type: none"> - Часови роботике, програмирања и страних језика; - Обуке и предавања на теме дигиталне писмености, повећања запошљивости младих, здравља младих, интеркултуралности, 	Канцеларија за младе. Удружење грађана Примус Невладине организације и удружења грађана Црвени Крст Национална служба за запошљавање

	<p>безбедности на интернету, превенције здравља, алкоголизма и наркоманије, безбедности у возњи</p>	
<p>Здравље и безбедност младих</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Трибине и предавања промовисања здравих стилова живота и штетности конзумирања алкохола и психоактивних супстанци - Обележавање датума из календара здравља - Обуке и предавања о правилном понашању у саобраћају. - Предавања о поступању у ванредним ситуацијама и посете ватрогасној служби. 	<p>Црвени Крст Дом здравља Канцеларија за младе Савез за безбедност саобраћаја општине Прибој Ватрогасно спасилачка јединица Прибој МУП</p>
<p>Запошљавање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Обуке за повећање запошљивости младих, писање ЦВ и пропратног писма, клубови и обуке за активно тражење посла; - Сајам запошљавања. 	<p>Национална служба за запошљавање Пегионални иновациони Старт ап центар Прибој</p>
<p>Култура и слободно време</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Позоришне представе и биоскопске пројекције за децу и одрасле; - Организовање зложби слика и фотографија и промоција књига; - Фестивал “Дани Данила Лазовића”, “Лимске вечери поезије” и “Међурепублички фестивал дечјег драмског стваралаштва”; - Позоришне групе: Мала позоришна радионица и Аматерска позоришна сцена; - Књижевни сусрети и вечери песништва, такмичење студената глуме у казивању поезије. 	<p>Дом културе “Пиво Караматијевић” Градска библиотека Завичајни музеј Канцеларија за младе</p>

Спорт	<ul style="list-style-type: none"> - Тренинзи одбојке, кошарке, атлетике, рукомета, каратеа, тениса и фудбала; - Школица спорта; - Часови зумбе и јоге, школа плеса и фолклор - Рафтинг, веслање и екстремни спортови. 	Спортски центар Прибој Неформалне групе Културно-уметничко друштво ФАП Рафтинг клуб Еко Лим
--------------	--	---

Канцеларија за младе је у протекле три године, у сарадњи са другим институцијама и организацијама, спровела низ активности и активности еколошког, хуманитарног, културног и образовног типа:

1. Волонтерске акције помоћи старијим и угроженим суграђанима током пандемије корона вируса (и полицијског часа, забрањеног изласка за старије од 65 година);
2. Учешће младих на пројекту “Омладински студио- уз младе до информација” јер су млади пре снимања емисија прошли обуку, самостално су снимали и монтирали емисије, дакле стекли су нове вештине и знања која су имали прилику да примене у пракси;
3. Учешће на еколошким камповима на Голији, Проклетијама и Каменој гори где су млади имали прилику да се повежу са вршњацима из других делова Србије и региона;
4. Учешће младих на тренингу у оквиру пројекта “Школе за бољи квалитет ваздуха” чији је носилац Connecting, а финансиран је од стране УНИЦЕФ-а и Владе Краљевине Норвешке. Млади су постали УНИЦЕФ-ови амбасадори и стечена знања о чистом ваздуху и потребним мерама пренели својим вршњацима у својим заједницама;
5. Учешће младих на обуци о оснивању компаније, правне форме и трошкова компаније које је водио професор са Факултета организационих наука у Београду;
6. Учешће на пројекту „Јачање стручних капацитета за запошљавање лица из осетљивих група под утицајем пандемије Ковид-19“, који је за циљ имао повећање професионалних капацитета и лакшег запошљавања лица из осетљивих група у општини Прибој. У оквиру пројекта је 10 незапослених младих жена из општине Прибој прошло обуке за једно од пет понуђених занимања – фризер, помоћник фризера, педикир/маникир, козметичар или шминкер. Након едукације, поред стечених стручних компетенција за неки од наведених занимања, кандидатима који су успешно завршили обуку уручени су и „старт-ап“ пакети са опремом и материјалима неопходним за започињање сопственог бизниса. Подршку свим активностима је пружио пројекат Немачко-српске развојне сарадње Услуге социјалне заштите за осетљиве групе, који је спроводио ГИЗ.
7. Учешће на пројекту “Село за младе- млади за село”. Кроз овај пројекат млади су имали прилику да се упознају са животом и радом на селу, а при томе су помогли домаћинима да науче како да користе технологију и друштвене мреже за пласирање својих производа и организовање састанака са другим чланицама удружења и других сеоских домаћинстава.
8. Учешће младих у процесима доношења јавних политика- учешће младих у изради локалног Програма за енергетску ефикасност општине Прибој.
9. Учешће у бројним хуманитарним и еколошким акцијама;

Све активности, осим пројекта Омладински студио- уз младе до информација, су спроведене без финансијских средстава или су активности које су захтевале финансирање спроведене од стране других удружења или установа, или нису захтевала финансијска средства.

2.4.Анализа остварених резултата спровођења претходног планског документа

Општина Прибој је имала усвојен Локални акциони план за младе општине Прибој за период 2017-2022. године. Локални акциони план за младе је рађен у складу са Националном стратегијом за младе за период 2015-2025. Документом је било планирано спровођење 7 циљева и 43 активности.

Општина Прибој је годишње издвајала око 100.000 динара за реализацију активности предвиђене локалним акционим планом. С обзиром да та средства нису била довољна, остварена је сарадња са другим институцијама и организацијама који се баве младима и који реализују активности за младе. Захваљујући овој сарадњи остварена је већина планираних активности. Од 43 планиране активности реализоване су 36 активности. Године 2020, због пандемије изазване вирусом КОВИД 19, нису се спроводиле активности због мера које су биле на снази, а које нису дозвољавале окупљање младих. Активности које нису реализоване у претходном локалном акционом плану за младе, биће укључене у нови Акциони план који је саставни део овог документа. Од спроведених активности у претходном локалном акционом плану истичу се активности везане за едукацију младих, повећање нивоа здравствене неге међу младима, оснаживање младих да преузму активну улогу у култури, унапређење ситуације на пољу безбедности младих, хуманитарних активности, развоја еколошке свести међу младима и развијање волонтеризма код младих.

Врста трошка	2021	2022	2023	План за 2024
Издавања за рад канцеларије за младе	3.064.000,00	3.144.000,00	3.444.000	3.444.000

Из табеле видимо да општина континуирано финансира рад Канцеларије за младе. Међутим опредељена средства се реализују за плате запослених, за исплату рачуна, одржавање и текуће поправке Омладинског центра, у оквиру ког се налази Канцеларија за младе, тако да се већина опредељених средстава троши у поменуте сврхе. Све ово ће утицати на планирање активности у оквиру Акционог плана, у смислу да ће се предложити активности које не изискују много финансијских средстава и које се реализују у сарадњи са другим институцијама и удружењима, како би план био реалан и остварив.

2.5. Анализа расположивих могућности:

снаге	слаоости
<ul style="list-style-type: none"> ● Постојање плана развоја општине Прибој ● Постојање и активан рад КЗМ са младима ● Умрежавање КЗМа сарадња са другим организацијама, НВО, институцијама и приватним сектором ● Постојање и рад Канцеларије за локални економски развој ● Постојање и рад Регионалног Иновационог Стартап Центра Прибој ● Континуирано усавршавање компетентности координатора КЗМ ● Располагањем простором Омладинског Центра ● Подршка Општине Прибој талентованим студентима и награде за ученике основних и средњих школа, помоћ социјално угроженим студентима ● Подршка локалне самоуправе у побољшању положаја младих ● Средње стручне школе - широк избор занимања 	<ul style="list-style-type: none"> ● Пасивност и незаинтересованост младих за активно укључивање у друштвеним токовима ● Немотивисаност младих ● Незапосленост младих ● Недостатак програма намењених младима са села ● Непостојање адекватних превозних средстава за младе са села и из Старог Прибоја ● Миграције младих из општине ● Недовољна опремљеност кабинета и простора у школама ● Неусаглашеност формалног и неформалног образовања, непрепознато неформално образовање у смислу бодовања и квалификација ● Непостојање контуираних програма и финансирања неформалног образовања, неформално образовање које младе припрема за предузетништво - у недовољној мери и недовољног обима
могућности	претње
<ul style="list-style-type: none"> ● Програми Канцеларије за младе уз подршку различитих донатора ● Програми невладиних и међународних организација за јачање друштвеног положаја младих ● Министарство просвете – финансирање пројеката и активности ● Министарство туризма и омладине– финансирање пројеката 	<ul style="list-style-type: none"> ● Тенденција смањења броја ученика у основним и средњим школама ● Континуирани одлазак младих ● Неповољна економска ситуација која се рефлектује на младе ● Поремећен систем вредности у друштву, што се импликује на младе ● Негативан утицај медија, промовисање погрешних вредности и изношење

<p>и активности</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Министарство културе и информисања- финансирање пројеката и активности ● Отварање нових радних места и програми развијања предузетништва код младих 	<p>непотврђених информација</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Недовољан број високошколских установа у општини и региону ● Пораст асоцијалних облика понашања код младих ● Ограничен или смањен буџет Министарства ● Смањење донаторских грантова за младе
--	---

2.6. Анализа потреба младих и дефинисање проблема

Канцеларија за младе Прибој је спровела анкету коју је попунило 484 младих са територије општине Прибој, који имају између 15 и 30 година. Резултати ове анкете су полазна основа за израду Програма.

Путем анкете млади су изразили проблеме са којима се сусрећу, истакли су који су недостаци у општини а које предности. Највеће проблеме, односно потребе млади су истакли у области образовања, запошљавања, здравља и безбедности, стога се овај документ фокусира управо на те три области.

Већина испитаника су били средњошколци, што нам је дало увид у њихове проблеме, разлоге за одлазак из општине али и начине на које младе можемо задржати у Прибоју након средње школе. Као најчешћи разлог за одлазак из општине млади наводе наставак образовања, с обзиром на то да у општини не постоје високошколске установе, а 58.7% младих је означило да планира да настави школовање након средње школе. Млади који након завршене школе не планирају да наставе школовање навели су да желе одмах да се запосле, али су такође истакли да у општини постоји проблем недостатка радних места и ниских примања. Међутим, млади показују интересовање за започињање сопственог посла, па су наводили да су заинтересовани за обуке из области запошљавања (39,3%) и предузетништва (22,4%), а 54,5% је изразило жељу да започне сопствени посао, а 45,9% њих сматра да то може учинити у Прибоју.

Генерални је утисак да млади нису задовољни здравственом заштитом која им се пружа, али ни степеном лакоће са којим долазе до ње. Такође, млади као један од највећих проблема са којим се сусрећу наводе непостојање психолога и психолошког саветовалишта у општини. Поред тога, као потребу наводе и подизање свести о болестима зависности и потребу за већим избором спортских активности.

Што се безбедности тиче, већина младих (79.5%) наводи да није била сведок или жртва вршњачког насиља, што је охрабрујући проценат, а као највеће проблеме по њихову безбедност наводе велику доступност алкохола и наркотика, а као решење проблема наводе едукације на теме безбедности и болести зависности.

Овај документ се фокусира три области: **здравље и безбедност младих, запошљавање младих и активизам младих**. Ове области су издвојене на основу резултата анкете и континуираног рада Канцеларије за младе са младима из општине Прибој.

Као највећу претњу по њихово здравље и безбедност млади су навели велику доступност, присутност и коришћење алкохола и наркотика од стране младих. Коришћење алкохола је наведено као највећи проблем, док су поред тога истицали и проблем конзумирања цигарета као и проблем коцкања. Иако нам ово говори да међу младима постоје озбиљни проблеми који могу имати велике последице по здравље, показује нам и да су млади ових проблема свесни. 38.7% младих је навело да не води рачуна о исхрани, чак 49.9% да код зубара одлази само када је потребно, а 24.5% је навело да се не бави спортом. Ово нам пружа индикаторе на које области треба усмерити омладинске политике у будућности. Даље, чак 16.9% младих који су сексуално активни су навели да током односа не користе средства за контрацепцију, до је 13.6% означило да их користи понекад (30.5% укупно). Иако је већина (52.4%) означила да није сексуално активна, ове цифре су и даље забрињавајући јер указују на ризична понашања младих која могу имати многе негативне последице. Иако сексуално образовање није укључено у редован школски курикулум у школама се сваке године организују предавања на ове теме од стране наставника, стручњака и Црвеног Крста, међутим ови подаци указују на потребу за даљим радом на овим проблемима.

18.4% испитаника је изјавило да конзумира цигарете, а 15.8% да је конзумирало марихуану или неку другу психоактивну супстанцу. Иако ови проценти обухватају мањи део узорка, они и даље указују на ширину проблема, нарочито ако се узме у обзир да су млади у анкети и кроз разговоре истакли да су им наркотици лако доступни. Још више забрињавајући показатељ се односи на конзумирање алкохола. Само 30.1% младих је означило да никада не конзумира алкохол, што је забрињавајуће с обзиром на то да већина испитаника има између 15 и 17 година. 69.9% је означило да конзумира алкохол- 22.5% да то чини једном до два пута годишње, 21.4% једном месечно, 15.9% једном недељно, а чак 10.2% је означило да алкохол конзумира свакодневно.

Већина младих је истакла да се осећа безбедно у своме граду (57%), а 39% је означило да сматрају да је криминал мање присутан у Прибоју него у другим општинама. Охрабрујуће је и што је већина од 79.5% означила да није доживела вршњачко насиље. Међутим због пораста случајева вршњачког на нивоу целе државе, овај проблем се не сме занемарити и морају се креирати програми подршке жртвама вршњачког насиља као и програми његове превенције. И на питање како побољшати безбедност младих они су истакли да је најважније организовати обуке које се тичу тема безбедности.

Поред овога, млади су као претњу по њихово здравље и безбедност навели и загађење животне средине, нарочито проблеме смећа и дивљих депонија, и велики број паса луталица. Од спровођења анкете општина Прибој је започела програм стерилизације и чиповања паса луталица, и организован је круг предавања о одговорном власништву кућних љубимаца у основним школама.

Као потенцијална решења проблема који се јављају у области здравља и безбедности млади су наводили укључивање младих у спорт, више боравка и волонтирања у природи, потребу за већим избором активности за слободно време.

Најчешће су млади истицали потребну за додатним образовањем на теме које се тичу болести зависности, сексуалног образовања, правилне исхране, животне средине. Оно што су млади такође често истицали јесте потреба за унапређењем менталног здравља младих, овакви одговори су били чести у анкети а још чешће се срећу у разговорима са младима. Непостојање школских психолога и психолога на територији општине у целини представља велики проблем и недостатак јер млади исказују потребе за услугама психолога, а оне су нарочито значајне када су у питању болести зависности, али и целокупно здравље младих.

Што се тиче запошљавања и образовања младих резултати анкете су показали да су ове две области уско повезане. Већина испитаника, односно 86.6% младих је означило да је незапослено. Овај податак је очекиван с обзиром да је већина испитаника још увек у систему формалног образовања, па је 87.3% означило да тренутно нису у процесу проналажења запослења. Међутим на питање да наведу највеће проблеме младих у Прибоју највећи број младих је као проблем навео незапосленост. Овоме доприноси и то што је већина младих означила да није члан/чланица Омладинске задруге (91.9%) и да у Прибоју не постоји много могућности за младе да обављају хонорарне послове и праксе упоредо са школовањем. 58.7% младих је означило да ће након завршене средње школе наставити школовање (или су већ наставили, ако су завршили средњу школу), док су као главни разлог они који нису или не планирају да наставе школовање навели жељу да се одмах након средње школе запосле и почну да зарађују (62.1%). Дакле постоји велики број младих који је заинтересован да се што пре укључе на тржиште рада, али сматрају да су им за то потребни додатна знања и вештине, не само она која су стекли у систему формалног образовања. Охрабрујуће је што је већина младих означила да има жељу да започне сопствени посао (54.5%) и да је чак 45.9% младих означило да сматра да може започети сопствени посао у Прибоју. Већина њих је и навела да већ имају формиране идеје о томе који посао би покренули. 23.7% младих је означило да би похађали семинаре, курсеве и обуке на тему предузетништва. С обзиром на то да је одлазак младих један од највећих проблема општине, обезбеђивањем додатног образовања младима у области предузетништва и подстицањем младих да започну сопствени посао може допринети смањењу овог проблема. Што се тиче обука које би помогле младима у проналажењу посла као најважније млади су истакли курсеве страних језика (46.2%), затим рад на рачунару (32.9%), обука за писање ЦВ-ја и мотивационог писма (27.8%) и обука за предузетништво (23.7%).

Што се тиче образовања 50.8% младих је истакло да је задовољно образовањем које могу да стекну у средњој школи, међутим истакли су и да би у општини требало да постоји више образовних профила. Млади су највише наводили да треба да постоји средња медицинска, саобраћајна и угоститељска средња школа, али су наводили и занате и уметничке смерове. Као један од највећих проблема у области образовања навели су и непостојање високих школа и факултета на територији општине и околине. Стога је један од главних разлога одласка младих наставак школовања.

45.1% младих је означио да је заинтересован за семинаре, курсеве, креативне радионице или друге врсте едукација (27% је означило да није сигурно, што значи да је мањина од 27.9% означила да није заинтересована). Као теме које их највише интересују истакли су запошљавање (39.3%), здравље младих (32.8%) и безбедност младих (32.6%).

Након тога следе лични развој, предузетништво, демократија и људска права, толеранција и социјално укључивање и екологија.

Из резултата анкете видимо да су области образовања и запошљавања повезани и охрабрујуће је што су млади заинтересовани да прошире своја знања и вештине ван система формалног образовања, заинтересовани су да пронађу посао, као и да започну сопствени бизнис. Потребно је пружити могућности младима да то остваре како због њиховог личног развоја и напретка, тако и због проблема одласка младих.

2.7. Анализа упоредне праксе

Као пример добре праксе који и ми можемо да применимо, наводимо пример Канцеларије за младе града Лозница и Омладинског центра Лозница. КЗМ Лозница нуди младима низ образовних активности које су доступне свим младима узраста од 15 до 30 година и потпуно су бесплатни. Активности обухватају школе страних језика, фотографије, плеса и новинарства. Поред тога нуде и курсеве информатике и веб дизајна, као и инклузивне глумачке радионице. Сваке године организује се и припремна настава за основце за српски језик и математику. Поред ових редовних образовних активности КЗМ Лозница организује и низ додатних радионица, обука и предавања на различите теме- од запошљавања, преко безбедности до социјалне правне и инклузије. Обезбеђујући младима додатне, неформалне, разноврсне образовне програме они омогућавају младима развој знања и вештина које ће им могу помоћи како да пронађу посао и побољшају своју запошљивост, тако им и омогућавају лични развој и проширење интересовања. Поред образовних активности, КЗМ Лозница младима нуди и бесплатно правно и психолошко саветовалиште.

Канцеларија за младе града Лознице и Омладински центар Лозница представљају позитиван пример како се младима може пружити низ могућности да упознају себе, своја интересовања и унапреде своја знања и вештине што даље доприноси решавању једног од највећих проблема младих данас, проблема са којима се сусрећу и млади општине Прибој, а то је незапосленост.

3. ПРОМЕНА КОЈА СЕ ПОСТИЖЕ СПРОВОЂЕЊЕМ ПРОГРАМА

Овом Стратегијом унапређује се положај младих у свим сферама живота. Омогућава се креирање нових програма неформалног образовања, програма за повећање запошљивости и предузетништва младих и програма за квалитетније провођење слободног времена младих, креирање здравијих навика младих и повећање њихове безбедности. Такође, омогућава се већа партиципативност младих у програмима које спроводи Канцеларија за младе.

Мере и активности ове стратегије, биће усмерене према томе да повећају запошљивост и samozапосљивост младих, подстакну младе да се укључе у образовне активности уз помоћ којих ће стећи нова знања и вештине, као и подстицаја за волонтирање младих. Такође, правци деловања политике младих ће бити усмерени ка смањењу ризичног

понашања младих, односно њиховом усмеравању ка здравим и безбедним стиловима живота.

Да би се наведено постигло, потребно је остварити координацију активности свих битних чинилаца омладинске политике, на првом месту Канцеларије за младе и удружења младих, али и осталих органа јединице локалне самоуправе, образовних и здравствених институција, полиције, Националне службе за запошљавање и других. Потребно је омогућити свим наведеним чиниоцима да учествују у формулисању и спровођењу програма од значаја за младе. На крају, потребно је обезбедити и одрживост Канцеларије за младе и повећање њених капацитета кроз обуке и развој координатора.

4. ВИЗИЈА

Млади имају подршку локалне заједнице, створени су бољи услови за живот и развој потенцијала, и активно доприносе општем напретку друштва.

5. ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Програм садржи један општи циљ преузет из Плана развоја општине и три посебна циља која су дефинисана у складу са спроведеном анализом положаја и потреба младих и расположивим ресурсима.

Општи циљ: Стварање услова за останак младих и унапређење предузетништва младих.

Посебни циљеви:

1. Оснаживање младих за развој предузетништва
2. Побољшани услови за активно учешће младих у друштву
3. Унапређени здрави стилови живота и безбедносна култура младих

5.1. ОПШТИ ЦИЉ

Општи циљ	Показатељ учинка	Почетна вредност у години 2023	Циљана вредност у години 2026	Извор провере
Унапређење запошљивости, самозапошљивости	Број младих који су похађали обуке за унапређења	0	50	Извештај о раду КЗМ

и квалитета живота младих.	компетенција за запошљавање и самозапошљавање			Извештај НСЗ
	Број младих који су се запослили након одржаних обука, сајмова запошљавања и др. активности	0	6	Извештај о раду КЗМ

5.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

Посебни циљеви	Показатељ учинка	Почетна вредност у години 2023	Циљана вредност у години 2026	Извор провере
1.1. Оснаживање младих за развој предузетништва младих	Удео броја запослених младих који похађали обуке за унапређења компетенција у броју незапослених младих у години	0%	15%	Извештај КЗМ
1.2. Побољшани услови за активно учешће младих у друштву	Број младих волонтера у години	20	80	Извештај КЗМ
	Број активности /услуга за младе у чијем креирању су учествовали млади у години	1	6	Извештај КЗМ
1.3. Унапређени здрави стилови живота и безбедносна култура младих	Број младих који су похађали обуке на тему здрави стилови живота	20	140	Извештај КЗМ

	Број младих који су учествовали у спортско рекреативним активностима	0	500	Извештај КЗМ
--	--	---	-----	--------------

6. МЕРЕ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА И АНАЛИЗА ЕФЕКТА МЕРА

6.1. Посебан циљ 1.1. Оснаживање младих за развој предузетништва младих

Запошљавање младих је један од приоритета општине Прибој. Решавањем овог проблема решавају се и многи други проблеми младих: проблем становања, квалитетног провођења слободног времена, могућност оснивања породице итд. С тим у вези, циљ Општине Прибој је да обезбеди услове да млади постану конкурентни на тржишту рада. Због тога је важно да се младима пружи подршка у бирању образовања у складу са личним особинама и интересовањима и стањем на тржишту рада.

Да би унапредили своје знање млади би требало да развију вештине које су у складу са потребама тржишта рада, при чему је неопходно да буду информисани и о начину на који могу да искористе могућности које се пружају за запошљавање преко интернета, као и да развију неопходне предузетничке вештине. Све наведене процесе, потребно је реализовати водећи рачуна о потребама свих категорија младих, нарочито оних који припадају угроженим групама (млади са хендикепом, млади са децом, самохране мајке, млади из социјално угрожених породица итд).

Овај циљ ће се спровести реализацијом следећих мера:

Мера 1.1.1. Едукација, информисање, промовисање и подршка предузетништва код младих

Ова мера има за циљ неформално образовање младих у циљу унапређења знања и вештине младих како би били конкурентнији на тржишту рада и тиме се повећала запошљивост младих. Мера би се реализовала у сарадњи са НСЗ, средњим школама и удружењима грађана која имају стручне капацитете за осмишљавање и реализацију обука које подстичу запошљавање, самозапошљавање и предузетништво младих. Кроз ову меру би се организовале обуке које доприносе развоју иновативног, технолошког и креативног предузетништва, различитих дигиталних компетенција, програме учења страног језика, вештина за управљање пројектима, вештине комуникације, лидерства и тимског рада.

Показатељ резултата: Број реализованих програма и број младих који су учествовали у тим програмима.

Финансијски ефекат: За спровођење ове мере су потребна додатна средства која ће се обезбедити буџетом у складу са могућностима. Део средстава за реализацију мере биће обезбеђен од донатора.

Друштвени ефекат: Спровођење ове мере ће оснажити младе и учинити да буду самопоузданији у тражењу посла и конкурентнији на тржишту рада. Такође, допринеће одрживости и развоју започетог пословања, што ће утицати на свеукупно предузетничко пословање и економски развој, а далекосежно и обезбедити нова радна места, те утицати на бољи квалитет живота.

Управљачки ефекат: Постојећи капацитети Општине Прибој су довољни да се мера спроведе. Међутим, за ефикасну реализацију мере и свих дефинисаних активности, неопходно је успоставити синхронизовани рад носиоца мере и свих партнера у спровођењу.

Ризик: Објективни ризик за спровођење мере јесте недостатак финансијских средстава или недобијање средства од донатора.

Мера 1.1.2. Организација сајмова образовања и запошљавања

Умрежавање КЗМ и осталих органа општине са НСЗ, средњим школама, приватним сектором и другим привредним субјектима је неопходно како би се реализовала мера и остварио утврђени циљ. Благовремени проток важних информација у великој мери доприноси да млади и њихови потенцијални послодавци остваре контакт, а касније и сарадњу на обострано задовољство.

Информисање представника КЗМ о мерама активне политике запошљавања намењене и младима и послодавцима од стране НСЗ, доприноси ефикаснијем запошљавању и значајним уштедама. Такође је значајно успоставити комуникацију од послодаваца према КЗМ и НСЗ о потребним кадровима и доступним радним местима, на основу којих ће се по потреби одржавати сајмови и други слични догађаји. Једна од активности које је потребно спровести је проналажење одговарајућег простора за одржавање сајма, обезбеђивање свих субјеката који имају интерес да учествују и спровођење квалитетне промоције (локални медији, друштвене мреже и слично). Још једна активност коју ће у оквиру мере спровести КЗМ, односи се на припрему младих да се на оваквим догађајима представе у „најбољем светлу”, кроз писање CV-а, унапређење вештина комуникације у циљу бољег утиска током интервјуа и слично.

Показатељ резултата: Број одржаних сајмова и других догађаја. Број младих који су учествовали на тим догађајима.

Финансијски ефекат: За спровођење ове мере није потребно обезбедити додатна средства из буџета општине.

Друштвени ефекат: Мера производи позитивни ефекат на младе, с обзиром да им се пружа прилика да се упознају са ситуацијом на тржишту и потенцијалним послодавцима из области у којој конкуришу. Младима се такође пружа прилика да стекну искуство у комуникацији са послодавцима и обаве своје прве пословне разговоре, што је значајно без обзира да ли су се запослили или не.

Управљачки ефекат: Постојећи капацитети Општине Прибој су довољни да се мера спроведе. Међутим, за ефикасну реализацију мере, неопходно је успоставити синхронизовани рад носиоца мере и свих партнера у спровођењу укључујући и представнике послодаваца.

Ризик: Незаинтересованост послодаваца за учешће у оваквим догађајима. Неодговорност свих субјеката у вези са међусобном разменом битних информација, што неминовно доводи до неуспеха оваквих догађаја.

Мера 1.1.3: Подршка младим женама, младима из осетљивих друштвених група и младим породицама са децом при запошљавању и самозапошљавању

Остварење циља подразумева укључивање свих категорија младих у програме који се спроводе. Прва активност од значаја за спровођење мере је евидентирање младих из ових циљних група. Носилац активности је КЗМ, која ће попис спровести у сарадњи са Центром за социјални рад и НСЗ.

Након евидентирања младих, следи израда програма и плана спровођења обука. Млади ће се обучавати у циљу стицања личних знања и вештина: комуникација, дигитална писменост, израда CV-а, курс језика и слично.

Показатељ резултата: Број младих из наведених категорија који су учествовали у реализованим обукама.

Финансијски ефекат: За спровођење мере, део средстава је потребно обезбедити из буџета општине. Други део средстава биће обезбеђен кроз учешће на конкурсима.

Друштвени ефекат: се односи на оживљавање и унапређење живота младих из наведених категорија, што такође има позитиван утицај на породице и на привреду. Спровођење ове мере се очекује да ће повећати мотивацију младих за запошљавање и самозапошљавање и допринети бољем квалитету њиховог живота на територији Општине Прибој.

Управљачки ефекат: Неопходност координисаног рада свих релевантних организација у процесу.

Ризик: Објективни ризик је да се не добију средства на конкурс.

6.2. Посебан циљ 1.2. Побољшани услови за активно учешће младих у друштву

Овај циљ је од изузетне важности како за младе тако и за Општину Прибој. Млади људи су покретачка снага и највећи ресурс друштва и зато се морају активно укључити у све токове друштва да би дали свој допринос кроз ново знање, енергију и ентузијазам које имају. Друштвени ангажман младих у креирању и спровођењу идеја и пројеката, повезивање и умрежавање младих, рад на јачању њихових компетенција у различитим областима, представља залог за будућност који треба стално подстицати и развијати. Млади који су се на тај начин развили и изградили, представљаће „мотор” у креирању позитивних промена у својој околини.

Овај циљ ће се спровести реализацијом следећих мера:

Мера 1.2.1. Оснивање Савета за младе

Мера подразумева оснивање општинског Савета за младе, који представља један од најважнијих елемената омладинске политике на нивоу ЈЛС. Савет за младе је инструмент којим се младима омогућава учешће у доношењу одлука. Савет за младе ће бити успостављен на основу препорука надлежног министарства и Националне асоцијације канцеларија за младе, која је 2018. године спровела истраживање са препорукама за развој и одрживи рад Савета за младе у локалним заједницама. Кључне активности које је потребно спровести у циљу реализације мере, везане су за успостављање сарадње КЗМ са институцијама чији ће представници бити именовани као чланови Савета за младе,

организовање састанака са представницима релевантних институција и организација и избор чланова Савета за младе, одржавање састанака, израда Пословника о раду Савета за младе, на основу којих ће се обезбедити континуиран рад и на тај начин ојачати механизам за укључивање младих у доношење одлука.

Показатељ резултата: Усвојен Пословник о раду Савета за младе.

Финансијски ефекат: За спровођење ове мере није потребно обезбедити додатна средства

Друштвени ефекат: Оснивање Савета за младе допринеће оснаживању услова за учешће младих у доношењу одлука.

Управљачки ефекат: Оснивање Савета за младе биће реализовано постојећим капацитетима општине. Носилац мере је КЗМ, партнери у реализацији су институције и удружења која буду именована у састав Савета за младе.

Ризик: Незаинтересованост и одсуство мотивације чланова Савета за младе да се одговорно посвете свом раду, одсуство подршке раду Савета за младе од стране надлежних органа општине.

Мера 1.2.2. Обезбеђивање услова за волонтирање младих

Ова мера подразумева унапређење услова који доприносе повећању могућности за волонтирање младих. Спровођење мере је усмерено ка мотивисању младих људи да буду волонтери, што ће се спровести реализацијом различитих активности: успостављање партнерства и сарадње са локалним институцијама одакле се очекује регрутовање волонтера, израда промотивног материјала о значају волонтеризма, промоција волонтерских акција путем друштвених мрежа и локалних медија и слично. Подизање свести о друштвеном значају активизма младих и њиховом ангажовању у оквиру заједнице производи изузетно значајан друштвени ефекат, који се огледа у мотивацији свих осталих друштвених чинилаца (без обзира на делатност коју обављају) да се понашају у складу са принципима солидарности и заједничког ангажмана у циљу општег добра.

Неопходан услов за развијање волонтеризма подразумева развијање партнерске мреже са привредним субјектима, институцијама и организацијама које имају потребу да ангажују волонтере, с једне стране, а са друге стране, унапређење сарадње са образовним институцијама ради информисања и мотивисања младих да се укључе у волонтерске акције. Предметна мера подразумева спровођење активности у виду израде и промоције волонтерских књижица, којима ће се младим волонтерима обезбедити одређене повластице.

Показатељ резултата: Број младих ангажованих волонтера, број спроведених волонтерских акција

Финансијски ефекат: За спровођење ове мере потребно је обезбедити средства из буџета општине

Друштвени ефекат: Спровођење мере имаће позитиван утицај на младе, због стицања различитих личних и професионалних знања и вештина. Волонтирање ће помоћи да се млади развијају као одговорне и племените личности које својим деловањем доприносе добробити целог друштва. С обзиром да се волонтирање може организовати у више различитих области (заштити природе и животне средине, образовање, култура, спорт, социјални рад, здравствена заштита), могућност да се ангажују млади различитих интересовања и занимања је веома велика.

Управљачки ефекат: За спровођење мере биће задужена КЗМ. Партнери у спровођењу мере су представници институција и других субјеката који су спремни да учествују у ангажовању или регрутовању волонтера.

Ризик: Објективни ризик за спровођење мере јесте незаинтересованост младих за волонтерски рад.

6.3. Посебан циљ 1.3. Унапређени здрави стилови живота и безбедносна култура младих

Здравље и безбедност младих играју кључну улогу у омогућавању активног и квалитетног живота. Основни циљ је да се помогне младим људима у развоју здравих начина живота, промовише безбедно репродуктивно понашање, обрати пажња на њихово ментално здравље и омогући приступ здравственим услугама. Истовремено, важно је омогућити младима да се суочавају са изазовима које носи однос са вршњацима, и обезбедити њихово физичко, ментално и социјално благостање.

Овај циљ ће се спровести реализацијом следећих мера:

Мера 1.3.1. Развијање и подршка програмима промоције здравих стилова живота и превенције ризичног понашања младих

Реализацијом мере постиже се непосредни утицај на понашање младих са циљем да се смањи ризично понашање и утиче на развој културе практиковања здравих стилова живота. За реализацију активности у оквиру наведене мере биће надлежна КЗМ, у сарадњи са Домом здравља и Полицијском станицом Прибој. Наведене институције ће, у сарадњи, правити план са темама које се могу обрадити кроз организовање радионица, трибина, семинара и слично. Неке од активности подразумевају едукацију за младе и њихове родитеље о превенцији вршњачког и дигиталног насиља, усвајању здравих стилова живота и слично. Поред тога, биће организоване спортске и друге активности у природи, где ће се млади кроз дружење и рекреацију упознати са најважнијим питањима из ове области.

Показатељ резултата: Број реализованих догађаја. Број младих који су учествовали у овим догађајима.

Финансијски ефекат: За спровођење ове мере део средстава ће се обезбедити из буџета општине Прибој, а део од донатора.

Друштвени ефекат: Позитиван друштвени ефекат огледа се у чињеници што ће велики број младих прихватити здраве начине живота и постати свесни ризичних и потенцијално опасних понашања. Ова нова освешћеност ће значајно утицати на побољшање квалитета њихових живота и живота њихових породица.

Управљачки ефекат: Општина Прибој има капацитете за реализацију мере, коју ће реализовати КЗМ, уз подршку Дома здравља, Полицијске станице и стручних лица средњих школа (педагози и психолози).

Ризик: Недовољна заинтересованост младих за едукацију на ову тему значајно може да смањи ефикасност предметне мере.

Мера 1.3.2. Унапређење услова за превенцију болести зависности

Наведена мера се односи на коришћење различитих стратегија (информисање, обуке, идентификација проблема и упућивање) које би допринеле превенцији болести зависности. Кроз организовање трибина, обука, кампања, потребно је утицати на подизање нивоа знања и обавештености младих о ризичним факторима који су у вези са различитим облицима друштвено неприхватљивог и штетног понашања (употреба алкохола, дувана, наркотичких средстава, коцкање), коме да се обрате ако им је потребна подршка, као и развијање уверења који подржавају просоцијални животни стил и начин понашања. Затим, организовање обука за младе за развој низа социјалних вештина које младе чине отпорнијим на негативне вршњачке утицаје и утичу на способност правилног процењивања и расуђивања, доношење исправних одлука, унапређење самоконтроле, самопоуздања, унапређење вештина комуникације, упознавање са техникама превазилажења стреса, и слично. Истраживања показују да млади најбоље реагују на вршњачку подршку и едукацију, те ће посебна пажња бити посвећена програмима које реализују обучени млади.

За спровођење ове мере подршку КЗМ ће пружати Дом здравља, Полицијска управа Прибој и удружења која се баве овом темом. Потенцијални ризик у спровођењу наведене мере јавља се у мотивисаности младих да учествују у наведеним активностима, као и капацитети удружења да реализују програме и постигну планиране циљеве.

Показатељ резултата: Број организованих кампања, обука и број учесника.

Финансијски ефекат: За спровођење ове мере део средстава ће се обезбедити из буџета општине Прибој, а део од донатора.

Друштвени ефекат: Спровођење ове мере имаће позитиван утицај на младе, на бољи квалитет њиховог живота и живота њихових породица, и потенцијално, смањити стопу криминала у друштву

Управљачки ефекат: За спровођење мере биће задужена КЗМ. Партнери у спровођењу мере су Дом здравља, ПУ Прибој и удружења младих и за младе.

Ризик: Објективни ризик за спровођење мере јесте незаинтересованост младих да учествују у наведеним активностима, као и капацитети удружења да реализују програме и постигну планиране циљеве.

Мера 1.3.3. Развој програма и унапређена подршка програмима спорта који се реализују за младе

Наведена мера подразумева повећање понуда за младе за бављење бесплатним или доступним спортским активностима. У сарадњи са Спортским савезом Прибој и спортским организацијама које постоје и раде на територији општине Прибој, КЗМ Прибој би требало да испита потребе младих у области спорта за сваку наредну буџетску годину.

Пре достављања годишњих програма у области спорта, потребно је упознати представнике Спортског савеза и спортских организација о потребама израде програма којима ће циљна група бити млади. Потребно је, такође, мотивисати наставнике школа да осмисле спортске програме за младе који ће им бити доступни током целе године и/или током распуста и/или за време викенда.

Показатељ резултата: Број младих који учествују у спортским програмима.

Финансијски ефекат: За спровођење ове мере део средстава ће се обезбедити из буџета општине Прибој у партнерству са Спортским савезом.

Друштвени ефекат: Реализација наведене мере ће допринети да млади буду здравији и задовољнији квалитетом живота, стекну навике за упражњавање спортских активности и тако утичу на превенцију кардио-васкуларних проблема, зглобно-мишићних повреда, гојазности, појаве дијабетеса, очување менталног здравља и друго.

Управљачки ефекат: За спровођење наведене мере биће задужена КЗМ, Спортски савез Прибој и друге спортске организације.

Ризик: Ризик представља слаба мотивисаност постојећих спортских организација да организују програме за младе, јер нису у фокусу организације које су оријентисане на спортски резултат и развој врхунског спортисте.

7. СПРОВОЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Програм се усваја на период од три године. Мере предвиђене овим Програмом, биће реализоване у складу са динамиком утврђеном *Акционим планом за спровођење Програма*, који чини њен саставни део. Акциони план је усвојен заједно са Програмом, на период важења од три године.

Спровођењем Програма управљаће *Савет за младе општине Прибој* који ће бити састављен од представника управе ЈЛС надлежних за предметну област, представника Канцеларије за младе, представника других институција одговорних за спровођење утврђених мера и активности, као и од представника удружења младих. Административну, техничку и стручну подршку раду Савета за младе, пружаће Канцеларија за младе.

Савет за младе ће најмање два пута годишње одржавати седнице, на којима ће бити представљен кратак извештај о спроведеним мерама и активностима из Програма, као и о проблемима који су препознати у спровођењу појединих мера и активности. Поред наведеног, Савет за младе ће водити расправу о примећеним проблемима у спровођењу Програма и заједнички доносити одлуке о начину на који би дати проблеми могли да се превазиђу.

Канцеларија за младе ће једном годишње, Скупштини општине подносити на усвајање годишњи извештај о спровођењу Акционог плана и то у року од 120 дана по истеку сваке календарске године.

8. ИНФОРМАЦИЈЕ О РЕЗУЛТАТИМА КОНСУЛТАТИВНОГ ПРОЦЕСА

Општина Прибој је у складу са Одлуком Општинског већа од 23. новембра 2022. године, а на свом званичном сајту 29. децембра 2022. године, објавила Обавештење о почетку израде Стратегије за унапређења положаја младих општине Прибој за период 2023 – 2027. године (у даљем тексту: Стратегија). Од тог датума, а у складу са чланом 32. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18), почео је процес консултација са циљним групама и заинтересованим странама, са циљем да се прикупе неопходни подаци и информације о тренутном стању у области, на основу којих ће се даље базирати рад на предметном документу.

Консултације су спроведене реализацијом анкете о анализи и потребама младих у Општини Прибој, која је спроведена на узорку од 484 испитаника (млади узраста од 15 – 30 година). Анкета је спроведена посредством писменог упитника, којим су обухваћене све области од значаја за младе (образовање, запошљавање, социјална инклузија, здравље и безбедност, култура, омладински активизам).

Такође, Општина Прибој је омогућила заинтересованој јавности да све своје предлоге, идеје и коментаре за уређење предметне области достави путем мејл адресе kzm@prijboj.rs. Закључно са 31. октобром 2023. године, није стигао ниједан коментар.

На основу података који су прикупљени реализацијом описаних активности, чланови радне групе су закључили да је у наредном периоду рада потребно уложити додатни напор како би се прецизније утврдили приоритетни проблеми са којима се млади сусрећу, а самим тим и циљеви који се желе постићи. Самим тим, почетак спровођења мера и активности које ће бити документом дефинисане најсигурније је одложити за први квартал 2024. године, како би се избегао ризик да се поједине мере и активности не спроведу на утврђен начин. Уз то је спроведена и додатна анализа правног оквира којим се регулише плански систем у Републици Србији. Закључено је, да је најсврхисходније да се приступи доношењу Програма за унапређења положаја младих општине Прибој за период 2023 – 2027. године у складу са одредбом члана 14. став 3. Закона о планском систему Републике Србије, којим је прописано да се Програм као документ јавне политике усваја по правилу за период до три године, а остваривање циљева програма планира се и прати посредством акционог плана за његово спровођење. На тај начин ће се омогућити прецизније планирање, спровођење и праћење спровођења Програма у краћем, трогодишњем временском периоду (први квартал 2024. године – четврти квартал 2026. године), што ће бити и детаљно разрађено кроз припадајући акциони план.

Имајући у виду све наведено, радна група је одлучила да се приступи изради Програма за унапређења положаја младих Општине Прибој за период 2024 – 2027. године, што ће имати вишеструке позитивне ефекте из претходно описаних разлога.

Извештај о спроведеним консултацијама, објављен је на званичној страници општине Прибој 1. новембра 2023.

9. ИНФОРМАЦИЈЕ О РЕЗУЛТАТИМА ЈАВНЕ РАСПРАВЕ

Јавна расправа о Предлогу програма за унапређење положаја младих општине Прибој за период 2024-2027 спроведена је 4. децембра 2023. године у 12 часова у просторијама Омладинског центра Прибој. Јавној расправи су присуствовали представници институција и организација која се у свом деловању баве младима као и представници младих. На јавној расправи није било предлога, примедби и сугестија које је требало додати у текст Програма.

10. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

За потребе спровођења мера предвиђених Програмом потребно је обезбедити 1.720.000. РСД.

Средства за спровођење мере 1.1.1. Едукација, информисање, промовисање и подршка предузетништва код младих нису тренутно обезбеђена, а биће обезбеђена из буџета општине Прибој, а део од донатора, и то у износу од 550.000 РСД..

Нису потребна средства за спровођење мере 1.1.2. Организација сајмова образовања и запошљавања.

Средства за спровођење мере 1.1.3: Подршка младим женама, младима из осетљивих друштвених група и младим породицама са децом при запошљавању и samozapoшљавању нису тренутно обезбеђена, а биће обезбеђена из буџета општине Прибој, а део од донатора, и то у износу од 600.000 РСД..

Нису потребна средства за спровођење мере 1.2.1. Оснивање Савета за младе.

Средства за спровођење мере 1.2.2. Обезбеђивање услова за волонтирање младих нису тренутно обезбеђена, а биће обезбеђена из буџета општине Прибој, а део од донатора, и то у износу од 270.000 РСД..

Средства за спровођење мере 1.3.1. Развијање и подршка програмима промоције здравих стилова живота и превенције ризичног понашања младих нису тренутно обезбеђена, а биће обезбеђена из буџета општине Прибој и то у износу од 150.000 РСД..

Средства за спровођење мере 1.3.2. Унапређење услова за превенцију болести зависности нису тренутно обезбеђена, а биће обезбеђена из буџета општине Прибој и то у износу од 150.000 РСД..

Нису потребна средства за спровођење мере 1.3.3. Развој програма и унапређена подршка програмима спорта.

Успешно спровођење Програма захтева ангажовање једног службеника запосленог у Канцеларији за младе.

11. ОБЈАВЉИВАЊЕ

Програм за унапређење положаја младих општине Прибој за период 2024-2027 биће објављен у Службеном листу општине као и на званичној интернет страници општине Прибој.

**АКЦИОНИ ПЛАН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ
ПОЛОЖАЈА МЛАДИХ ОПШТИНЕ ПРИБОЈ 2024 - 2027.**

Документ јавне политике	Програм за унапређење положаја младих Општине Прибој 2024 - 2027.
Акциони план	Акциони план за спровођење Програма за унапређење положаја младих Општине Прибој 2024 - 2027.
Координација и извештавање	Канцеларија за младе
Плански документи вишег ранга	План развоја општине Прибој 2022 – 2027. Стратегија за младе за период од 2023. до 2030. године

Општи циљ: Стварање услова за останак младих и унапређење предузетништва младих

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Канцеларија за младе Општине Прибој

Показатељи ефекта на нивоу општег циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност у 2026. години (последња година важења АП)
Број младих који су похађали обуке за унапређења компетенција за запошљавање и самозапошљавање	број	Извештај о раду КЗМ	0	50
Број младих који су се запослили након одржаних обука, сајмова запошљавања и др. активности	број	Извештај о раду КЗМ	0	6

Посебни циљ 1.1: Оснаживање младих за развој предузетништва младих

Институција одговорна за координацију и извештавање: Канцеларија за младе

Показатељ на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност 2024.	Циљана вредност 2025.	Циљана вредност 2026.

Удео броја запослених младих који похађали обуке за унапређења компетенција у броју незапослених младих у години	Процент	Извештај о раду КЗМ	0%	5%	10%	15%
--	---------	---------------------	----	----	-----	-----

Мера 1.1.1. Едукација, подстицање, информисање, промовисање и подршка предузетништва код младих						
Орган одговоран за спровођење мере: Канцеларија за младе (КЗМ), Општинско веће						
Период спровођења: 2024 – 2026.				Тип мере: Институционално – организационо - управљачка		
Показатељи резултата на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност 2024.	Циљана вредност 2025.	Циљана вредност 2026.
Број активности које реализује Канцеларија за младе	Број	Извештај о раду КЗМ	0	6	12	15

Извор финансирања мере	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
	2024.	2025.	2026.
Буџет Општине Прибој, НСЗ и донатори	150	200	200

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
Умрежавање локалних актера у циљу унапређења подршке младима у области запошљавања и самозапошљавања	КЗМ	НСЗ, Приватни сектор	Други квартал 2024.	Нису потребна средства	0	0	0
Јачање пословних компетенција младих кроз едукацију о писању CV-а и пословну комуникацију	НСЗ	КЗМ	Континуирано	НСЗ		0	0
Јачање пословних компетенција младих кроз мотивисање за покретање сопственог бизниса и креирање бизнис плана	КЗМ	УГ Пословни сектор	Континуирано	Буџет Општине прибој, МТО	500	500	500
Јачање пословних компетенција младих кроз мотивисање за послове у области пољопривреде	КЗМ	Пољопривредни сектор	Континуирано	Буџет Општине прибој, МТО	500	500	500

Мера 1.1.2: Организација сајмова образовања и запошљавања						
Орган одговоран за спровођење мере: КЗМ, школе, удружења, НСЗ, приватни сектор						
Период спровођења: 2024. -2026. година				Тип мере: Институционално – организационо – управљачка		
Показатељ резултата на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност 2024.	Циљана вредност 2025.	Циљана вредност 2026.
Организован Сајам запошљавања	Да	Извештај о раду КЗМ	Не	Да	Да	Да

Извор финансирања мере	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
	2024.	2025.	2026.
За спровођење ове мере није потребно обезбедити додатна средства	0	0	0

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетака активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
Успостављање сарадње КЗМ са институцијама и удружењима у циљу организовања Сајма запошљавања	КЗМ	НСЗ, приватни сектор	Други квартал 2024.	Нису потребна средства	0	0	0
Информисање представника КЗМ о мерама активне политике	НСЗ	КЗМ	Трећи квартал 2024.	Нису потребна средства	0	0	0

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршета к активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
запошљавања намењене и младима и послодавцима							
Прикупљање информација од послодаваца о потребним кадровима	КЗМ		Трећи квартал 2024.	Нису потребна средства	0	0	0
Обука младих за писање CV-а	КЗМ	НСЗ, УГ	Трећи квартал 2024.	Нису потребна средства	0	0	0
Проналажење простора за одржавање сајма	КЗМ		Трећи квартал 2024.	Нису потребна средства	0	0	0

Мера 1.1.3: Подршка младим женама, младима из осетљивих друштвених група и младим породицама са децом при запошљавању и самозапошљавању						
Орган одговоран за спровођење мере: КЗМ						
Период спровођења: Континуирано 2024 – 2026. година				Тип мере: Институционално – организационо – управљачка, информативно - образовна		
Показатељи резултата на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност 2024.	Циљана вредност 2025.	Циљана вредност 2026.
Број младих из наведених категорија који су учествовали у реализованим обукама.	Број	Извештај о раду КЗМ	0	5	10	15

Извор финансирања мере	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
	2024.	2025.	2026.
Буџет Општине Прибој Донације	200	200	200

Назив активности	Орган који спроводи активност	Орган и партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
Мапирање младих из ових друштвених група	КЗМ		Трећи квартал 2024	Нису потребна средства	0	0	0
Јачање пословних компетенција кроз обуке за рад на рачунару	КЗМ		Континуирано	Буџет Општине Прибој, донатори	10	15	20
Јачање пословних компетенција кроз курсеве страних језика	КЗМ		Континуирано	Буџет Општине Прибој, донатори	10	15	20

Посебан циљ 1.2. Побољшани услови за активно учешће младих у друштву

Институција одговорна за координацију и извештавање: Канцеларија за младе

Показатељ на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност 2024.	Циљана вредност 2025.	Циљана вредност 2026.
Број младих волонтера у години	Број	Извештај о раду КЗМ	20	40	60	80
Број активности /услуга за младе у чијем креирању су учествовали млади у години	Број	Извештај о раду КЗМ	1	2	4	6

Мера 1.2.1: Оснивање Савета за младе						
Орган одговоран за спровођење мере: КЗМ						
Период спровођења: 2024. година			Тип мере: Институционално – организационо – управљачка, информативно - образовна			
Показатељи резултата на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност 2024.	Циљана вредност 2025.	Циљана вредност 2026.
Формиран Савет за младе	Да	Извештај о раду КЗМ	Не	Да	/	/

Извор финансирања мере	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
	2024.	2025.	2026.
Нису потребна средства	0	0	0

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за заврше так активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
Успостављање сарадње КЗМ са институцијама и удружењима у циљу именовања чланова Савета за младе	КЗМ	Институције и удружења	Други квартал 2024.	Нису потребна средства	0	/	/
Израда Статута Савета за младе	КЗМ	Савет за младе	Трећи квартал 2024.	Нису потребна средства	0	/	/
Израда Пословника Савета за младе	КЗМ	Савет за младе	Четврти квартал 2024.	Нису потребна средства	0	/	/
Подршка организовању редовних састанака Савета за младе	КЗМ	Општина Прибој	Континуирано	Нису потребна средства	0	/	/

Мера 1.2.2: Обезбеђивање услова за волонтирање младих						
Орган одговоран за спровођење мере: КЗМ						
Период спровођења: Континуирано 2024 – 2026. година			Тип мере: Институционално – организационо – управљачка, информативно - образовна			
Показатељи резултата на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност 2024.	Циљана вредност 2025.	Циљана вредност 2026.
Број младих ангажованих волонтера, у години	Број	Извештај о раду КЗМ	20	40	60	80

Број спроведених волонтерских акција у години	Број	Извештај о раду КЗМ	0			
---	------	---------------------	---	--	--	--

Извор финансирања мере	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
	2024.	2025.	2026.
Буџет Општине Прибој	80	90	100

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршета к активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
Креирање материјала намењених информисању младих о волонтеризму	КЗМ	Стручњаци из области УГ	Први квартал 2024.	Нису потребна средства	0		
Промоција и информисање младих о значају волонтирања	КЗМ	Школе Медији	Континуирано	Нису потребна средства	0		
Организовање волонтерског учешћа младих у организовању хуманитарних акција	КЗМ	Школе	Континуирано	Нису потребна средства	0		
Организовање волонтерског учешће младих у организовању спортских такмичења	КЗМ	Школе Спортски савез	Континуирано	Нису потребна средства	0		

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршета к активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
Обука младих за писање пројеката	КЗМ	УГ	Континуирано	Буџет општине Прибој	20	20	20
Реализација волонтерских акција	КЗМ	Општина Прибој	Континуирано	Буџет општине Прибој	60	70	80

Посебни циљ 1.3: Унапређени здрави стилови живота и безбедносна култура младих						
Институција одговорна за координацију и извештавање: Канцеларија за младе						
Показатељ на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност 2024.	Циљана вредност 2025.	Циљана вредност 2026.
Број младих који су похађали обуке на тему здрави стилови живота	Број	Извештај о раду КЗМ	20	50	100	140
Број младих који су учествовали у спортско рекреативним активностима	Број	Извештај о раду КЗМ	0	200	400	500

Мера 1.3.1. Развијање и подршка програмима промоције здравих стилова живота и превенције ризичног понашања младих						
Орган одговоран за спровођење мере: Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024 – 2026.			Тип мере: Институционално – организационо - управљачка			
Показатељи резултата на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност 2024.	Циљана вредност 2025.	Циљана вредност 2026.

Број реализованих догађаја	Број	Извештај о раду КЗМ	0	2	4	6
----------------------------	------	---------------------	---	---	---	---

Извор финансирања мере	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
	2024.	2025.	2026.
Буџет Општине Прибој, УГ	50	50	50

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
Изградња партнерстава са установама и удружењима који имају компетенције да реализују обуке за превенцију ризичног понашања младих	КЗМ	ПУ УГ	Континуирано	Нису потребна средства	0	0	0
Едукације на тему здравих стилова живота	КЗМ	ДЗ УГ	Континуирано	Буџет општине Прибој	20	20	20

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
Едукације на тему превенција вршњачког и дигиталног насиља	КЗМ	ПУ УГ	Континуирано	Буџет општине Прибој	20	20	20
Медијска промоција спорта као модела слободног времена младих	КЗМ	Медији Друштвене мреже	Континуирано	Нису потребна средства	0	0	0
Организација спортских активности у природи	КЗМ	Спортски савез	Континуирано	Буџет Општине Прибој, МТО	10	10	10

Мера 1.3.2: Унапређење услова за превенцију болести зависности	
Орган одговоран за спровођење мере: КЗМ, Дом здравља, Полицијска управа	
Период спровођења: 2024. -2026. година	Тип мере: Институционално – организационо – управљачка

Показатељ резултата на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност 2024.	Циљана вредност 2025.	Циљана вредност 2026.
Број организованих обука	Број	Извештај о раду КЗМ	0	2	4	6

Извор финансирања мере	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
	2024.	2025.	2026.
Буџет Општине Прибој	50	50	50

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетака активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
Изградња партнерстава са установама и удружењима који имају компетенције да реализују обуке за превенцију болести зависности	КЗМ	ДЗ ПУ	Континуирано	Нису потребна средства	0	0	0
Медијске кампање у циљу информисања младих о болестима зависности	КЗМ	Медији Друштвене мреже	Континуирано	Нису потребна средства	0	0	0
Програми едукације за младе у области превенције болести зависности	КЗМ	ДЗ ПУ	Континуирано	Буџет Општине Прибој	50	50	50

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршета к активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
Обележавање значајних датума из календара здравља	КЗМ	ДЗ УГ	Континуирано	Нису потребна средства	0	0	0

Мера 1.3.3: Развој програма и унапређена подршка програмима спорта који се реализују за младе						
Орган одговоран за спровођење мере: КЗМ, Спортски савез, спортске организације						
Период спровођења: Континуирано 2024 – 2026. година				Тип мере: Институционално – организационо – управљачка, информативно - образовна		
Показатељи резултата на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност 2023.	Циљана вредност 2024.	Циљана вредност 2025.	Циљана вредност 2026.
Број младих који учествују у спортским програмима	Број	Извештај о раду КЗМ	200	800	1200	2000

Извор финансирања мере	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
	2024.	2025.	2026.
Нису потребна средства	0	0	0

Назив активности	Орган који спроводи активност	Орган и партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2024.	2025.	2026.
Изградња партнерстава са школама, спортским савезом и спортским организацијама	КЗМ	Спортски савез	Други квартал 2024	Нису потребна средства	0	0	0
Организовање бесплатних спортских рекреативних догађаја за младе на територији општине	КЗМ	Спортски савез	Континуирано	Нису потребна средства	0	0	0
Медијска промоција спорта као модела слободног времена младих	КЗМ	Медијски Друштвене мреже	Континуирано	Нису потребна средства	0	0	0
Организација спортских активности у природи	КЗМ	Спортски савез	Континуирано	Нису потребна средства	0	0	0